

VÅGA
VISA

SAMVERKAN OM UTVÄRDERING

Nacka Dans och Teater

Observatörernas namn och kommun

Anna Johansson, Stockholm

Annika Koskinen, Värmdö

Birthe Andersson, Stockholm

Lotta Döbling, Stockholm

Vecka 10-12, 2011

Innehållsförteckning

VÅGA VISA.....	3
Metoden	3
Metodboken	3
Fakta om enheten	3
Typ av skola.....	3
Ledning	4
Organisation.....	4
Observationens metod.....	4
Målområden	4
Normer och värden	4
Utveckling, lärande och konstnärligt skapande	6
Elevernas inflytande och ansvar	9
Styrning och ledning.....	11
Starka sidor	12
Förbättringsområden	12
Sammanfattande slutsats om enheten.....	12
Referenser	12
Rektors kommentar.....	14

VÅGA VISA

Hösten 2008 startade ett arbete för att utveckla observationer för musik- och kulturskolor, där Ekerö, Huddinge, Järfälla, Nacka, Salem, Stockholm, Upplands Väsby och Värmdö deltar.

Utvecklingsarbetet har skett i samarbete med Sveriges musik- och kulturskola, SMOK.

Våren 2009 genomfördes pilotobservationer på fyra skolor, och från hösten 2009 görs observationer reguljärt i kommunerna.

VÅGA VISA ska:

- ske utifrån ett medborgarperspektiv stimulera till erfarenhetsutbyte
- ge kommuner och skolor underlag till förbättring och utveckling
- ge underlag för analyser och jämförelser mellan kommuner och skolor
- utgöra en viktig del av kvalitetsuppföljningen
- bidra till ökad måluppfyllelse

Observationerna avser den frivilliga delen av verksamheten i musik- och kulturskolor.

Metoden

Observationer i VÅGA VISA genomförs av pedagoger och verksamhetsansvariga.

Observatörerna bildar lag som besöker en skola i en annan kommun under en period, ofta en vecka.

Observatörerna skaffar sig en så heltäckande bild som möjligt av skolan och dess verksamhet genom verksamhets- och lektionsbesök samt intervjuer med elever, personal och skolledning. I observationsarbetet ingår också att ta del av skolans pedagogiska dokumentation.

En metod styr och stödjer observatörerna i deras arbete. Observationen redovisas i en rapport som skrivs enligt en särskild mall.

Metodboken

Observatörerna beskriver och bedömer verksamheten på fyra områden

- Normer och värden
- Utveckling och lärande
- Elevernas inflytande och ansvar
- Styrning och ledning

Fakta om enheten

Typ av skola

Nacka Dans & Teater (fortsättningsvis kallad NDT) är en kulturskola, vilket innebär att de enligt ett avtal med Nacka Kommun har i uppdrag att bedriva kulturskoleverksamhet. Kulturskolan bestämmer själv sina avgifter. För närvarande kostar det mellan 500 kr och 1490 kr/termin att gå i dans eller teatergrupp. Lektionernas längd är mellan 45 min och 90 min. Antalet kurstillfällen är 13 stycken/termin. NDT erbjuder undervisning i följande ämnen; danslek, skapande dans, barnjazz, barnbalett, barnstuff, streetdans, modern dans, showdans, afrikansk dans, afromix och teater.

Ledning

NDT drivs gemensamt av två föreningar, Föreningen Dansstudion som anställer NDT:s lärare, och föreningen Boo Folkets Hus som samordnar ekonomi, anställer ledningen och ansvarar för administrationen. NDT är som ett tak för de båda organisationerna. NDT:s chef ingår också i Boo Folkets Hus ledningsgrupp. Administrationen sköts från Boo Folkets Hus och från Dansstudion i Alphyddan.

Organisation

Förutom den frivilliga verksamheten i dans och teater för barn och unga, bedriver NDT även kurser för vuxna och verksamhet i grundskolan med stöd av idrottslyftet. Undervisningen bedrivs på flera olika platser; Boo Folkets Hus, Alphyddan, Saltsjö-Duvnäs, Fisksätra, Saltängen och Boo Gård. I vår arbetar de även med en lokalrevy. Under år 2010 var antalet deltagare i kulturskoleverksamheten 1600 stycken. För närvarande arbetar 29 lärare på NDT, varav ca 20 arbetar med kulturskoleverksamheten. Observationen omfattar endast kursverksamhet för barn och unga på fritiden.

Observationens metod

Observationerna ägde rum mellan den 7 och 13 mars samt den 23 mars. Vi gjorde sammanlagt 21 observationer och såg då 19 lärare i arbete. Vi har intervjuat 10 lärare, 35 elever (både i grupp och enskilt) i åldrarna 4-17 år, samt 17 föräldrar. Vi har vinnlagt oss om att intervjua lärare och deltagare inom alla verksamhetsområden. Vi har även interjuat NDT:s ledning; chefen och de två administratörerna. Vi besökte samtliga verksamhetsplatser utom verksamheten i Fisksätra och Saltängen. Vi har förutom observationer och intervjuer tagit del av NDT:s måldokument, verksamhetsberättelse, organisationsplan, verksamhetsplan och kursbeskrivningar, samt skolans hemsida.

Målområden

Normer och värden

Beskrivning

NDT har det senaste året genomfört ett omfattande värdegrundsarbete. Skolan har nu en tydlig jämställdhetsplan och likabehandlingsplan som är presenterad på hemsidan. Där kan man läsa ”Nacka Dans & Teater vilar på en demokratisk och jämställd värdegrund. Hos oss tas individens behov, värde och integritet tillvara oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning eller funktionshinder. Vi verkar genom kreativt nytänkande och lustfyllt passionerat lärande”.

Alla i NDT ska ha lika rättigheter, skyldigheter och utvecklingsmöjligheter. Skolan vill skapa en trygg och varm atmosfär där en mjuk och tolerant hållning är rådande. Det ska vara roligt i första hand, inte elitistiskt, och eleverna ska utvecklas genom lust och känsla, betonar man från ledningshåll. Man vill också att värdegrunden ska genomsyra hela verksamheten, från arbetsledning och lärare till elever och föräldrar. Man har helt tagit avstånd från alkohol och droger, och detta gäller även på evenemang där endast personal närvarar. På hemsidan är man tydlig med att vid anställning av personal ska inga könsrelaterade skillnader förekomma i fråga om lön och andra anställningsvillkor. Kompetens, pedagogiska färdigheter och intresse att nå de resultat som verksamheten utlovar ska i stället beaktas.

Likabehandlings- och jämställdhetsplanen ska årligen följas upp och formuleras om vid behov. Det sker genom att NDT deltar i utvärderingar och granskningar, samt gör egna utvärderingar. Utifrån utvärderingarna planerar man kommande verksamhet. Skolan arbetar aktivt med att likabehandlingsplanen ska vara tydlig och att den ska fungera som ett levande verktyg i kursverksamheten. Man har i samarbete med eleverna framtagit och sammanställt ordningsregler som är uppsatta på synliga platser i rummen. Lärarna har ansvar för att dessa regler hålls levande, samt har en skyldighet att rapportera till ledningen om problem uppstår, om någon blir kränkt eller utsatt.

På NDT strävar man efter att verksamheten ska vara tillgänglig för alla, vilket tydligt presenteras i skolans värdegrund. Tillgängligheten för barn med särskilda behov är i nuläget inte särskilt hög, man saknar för närvarande, enligt egen utsaga, tillräcklig kompetens i personalgruppen, och flera av lokalerna är inte handikappanpassade. Eftersom man saknar möjlighet att erbjuda anpassad undervisning för barn med funktionsnedsättning försöker man lösa det till exempel med att elevens förälder är med under lektionerna. Man hoppas dock att så småningom kunna erbjuda en mer riktad verksamhet. Man försöker också nå elever med annan etnisk bakgrund än den svenska, vilket rönt mest framgång i Alphyddan.

På hemsidan kan man läsa ”Deltagarna ska få verktyg för att kunna påverka både sina egna liv och samhällets utveckling i stort. Detta genom att verksamheten medverkar till att flickor och pojkar får lika villkor för att utvecklas enligt sina egna förutsättningar.” Enligt ledningen på NDT är detta en levande fråga i verksamheten och man säger sig vara observant på hur flickor respektive pojkar behandlas. Man arbetar medvetet med genusperspektiv bland annat genom diskussioner och problematisering av musiktexters budskap, samt ifrågasätter avkläddhet inom showdans. En av lärarna sade sig inte ha fått någon speciell signal från ledningen att arbeta med jämställdhet, däremot tycker hon själv att det är en viktig fråga och jobbar med detta utifrån sitt eget engagemang.

I samtal med ledningen får vi veta att det mest är flickor som deltar i verksamheten. Man har ansträngt sig att rekrytera pojkar vilket har varit mest framgångsrikt inom streetdans. Det finns inga planer på att starta enkönade grupper, detta strider enligt ledningen emot skolans mål.

Vid samtal med några föräldrar till de yngre barnen framkom att ingen visste om eller på vilket sätt skolan arbetar med jämställdhet och lika värde. Några föräldrar tyckte att det var tråkigt att det var få pojkar i grupperna och tyckte jämställdhet var en viktig fråga. Andra tyckte att det spelade mindre roll eftersom deras barn bara gick på aktiviteten en gång per vecka. De hade uppfattat att skolan gärna vill få in mer pojkar. Som svar på hur det skulle kunna gå till att locka dit fler pojkar tyckte en förälder, ”jag tror att om man beskriver tydligare på webben att danslek passar både pojkar och flickor så skulle nog fler föräldrar välja det till sina söner”. Av de föräldrar vi talat med var majoriteten nöjda med helheten och kände inget behov av att vara mer informerade om, eller ändra på något, i verksamheten

Vid samtal med elever i mellan- och högstadietåldern såg några elever fördelar med att merparten av gruppen var flickor. ”Man har nytta av dramaövningar och samarbetsövningar. Man kan vara sig själv. Skulle killar vara med skulle man inte kunna slappna av.” Andra tyckte dock att det skulle vara roligt med fler pojkar i gruppen och menade att det skulle påverka rollbesättningen. På frågan varför det är så få pojkar svarade de att de trodde att killarna tycker det är läskigt, att de inte vågar. ”Killarna lyssnar inte, det går inte ens att bjuda in dem. Det finns inget intresse från killarnas sida, de tycker inte att det är coolt med teater. De tycker nog att det är för många tjejer i gruppen. Dessutom vet de kanske inte att det finns.”

Under observationerna kunde vi se att stämningen mellan elever, lärare och personal var öppen, trevlig och positiv. Elevernas behov står i fokus och de möts av ett varmt förhållningssätt och respekt. Småskaligheten i verksamheten bidrar till att stämningen är mjuk och familjär. Föräldrar har möjlighet att vänta i trevliga lokaler där personalen är synlig vilket bidrar till spontan kontakt om problem uppstår. Tilltalet mellan lärare och elever var respektfullt och bidrog till att skapa den trygga och varma atmosfär som finns som mål i skolans likabehandlingsplan. Som en 17 årig flicka i en av grupperna uttrycker sig: ”Det känns som hemma att komma hit”. Att verksamheten i stort upplevs som rolig och positiv mötte vi genomgående under våra observationer: ”Nu känner jag mig glad – jag blir så glad av det här”, sa en tioårig pojke mitt under pågående lektion.

En förälder uttryckte sig så här angående likabehandling och stämningen på skolan. ”Jag upplever att det är ordning och reda och att personalen här alltid tar tag i saker direkt. En gång hade en pojke tappat sin mobiltelefon och alla tog tag i saken och letade tills den blev återfunnen. De hade ju lika gärna kunnat strunta i det. Jag tror också att det här kanske kommer vara en lokal dit min dotter vill gå när hon blir äldre. Då är det bra att hon hittar hit och att vi vet att det är tryggt, och ordning och reda.” Ett par föräldrar påpekade att de verkligen uppskattade att undervisningen aldrig ställdes in. ”Det finns alltid en bra vikarie på plats. Annars tappar ungarna lätt entusiasmen, om det ofta är inställt”.

Vid de flesta lektionstillfällen som vi observerade görs övningar som involverar alla elever. Alla blir synliga och får ta plats, till exempel genom namnlekar och samarbetsövningar. Lärarna har fokus på att gruppen ska fungera och vara samspelt, detta framhålls av lärarna som viktigare än att uppvisa ett resultat utåt vid uppspel och andra evenemang. En lärare, som i första hand arbetar med improvisationsövningar, uttalade sig om vikten att leda eleverna och ge dem verktyg för att göra en bra presentation vid sceniska framträdanden. Hon ville inte utsätta barnen för att det inte skulle fungera konstnärligt.

Bedömning i text

Skolan bedriver ett värdegrundsarbete genom sin likabehandlingsplan och jämställdhetsplan. Det finns en plan och struktur för värdegrundsarbetet och en medvetenhet om frågorna som är synlig i större delen av verksamheten. Information angående skolans värdegrund finns, väl formulerade, att ta del av på skolans hemsida. Man har i samarbete med eleverna sammanställt ordningsregler som sitter upp i undervisningsrummen. På skolan råder en varm, trevlig och öppen stämning. Lokalerna är intima och småskaligheten bidrar till att det är lätt att få kontakt direkt med skolans personal och administration. Föräldrarna erbjuds att vänta i trevliga lokaler med möjlighet att fika. Relativt få pojkar deltar i NDT:s verksamhet. Skolan skulle kunna arbeta än mer aktivt med att rekrytera pojkar, till exempel genom att formulera kursinnehållet på ett sätt så att ett traditionellt tänkande kring dans och genus ändras. Likaså kunde ambitionen att göra verksamheten tillgänglig för personer med funktionsnedsättning få större utrymme. Lektioner startar på utsatt tid och lärarna är väl förberedda, har med material och fokuserar hela lektionen på elevens bästa. Skolans ambition att undervisningen ska genomsyras av lust och passion är väl synlig. Ett respektfullt förhållningssätt i undervisningssituationen råder.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande	Tillfredsställande	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☒	☐

Utveckling, lärande och konstnärligt skapande

Beskrivning

Ledorden hos NDT är ”mod, kvalitet och passion”. Fokus i undervisningen ska vara glädje i lärandet och ett inkluderande förhållningssätt. Verksamheten ska, enligt ledningen, präglas av värme, känsla och att kultur är roligt. Under våra observationer har vi uppfattat att de flesta av skolans lärare arbetar modigt, passionerat och med en hög kvalitet i sin verksamhet. Att det är viktigt med lustfyllt lärande är något som framhålls inte bara av ledningen utan även av lärare och elever. Som en sjuårig pojke säger: ”Tycker man inte det är kul så lär man sig inget – här får man lära sig så mycket olika saker. Alla saker är coola på breakdance”.

På NDT arbetar man inte utifrån gemensamma kursplaner. Kursinnehållet finns beskrivet på hemsidan, där elever och föräldrar kan ta del av vad en kurs kan erbjuda. Mer detaljerade kursplaner är upp till varje enskild lärare att utforma, vilket de flesta också gör. Man arbetar inte med mål för varje enskild elev,

däremot förekommer det hos enstaka lärare tydligt angivna mål med vissa grupper. Varje år sker elevutvärderingar som ska ligga till grund för utveckling av undervisningen .

NDT bedriver endast gruppverksamhet. Många av lärarna vi har intervjuat betonar också gruppens betydelse för lärandet, eller som en lärare inom barndansen uttrycker det: ”när gruppen är ny måste man etablera en bra ton, det är ibland hårt jobb, men sedan skördar man frukterna av det”. En god gruppdynamik beskrivs också som den bästa grunden för den individuella utvecklingen. De flesta lektioner som vi har observerat har följt en tydlig struktur: samling i början, som sedan har följts av övningar som involverat gruppen som helhet. Därefter följer övningar riktade till barnen som individer för att ge plats åt det individuella utforskandet. Oftast avslutas lektionen på ett lugnt sätt med plats för reflektion. Inom dansleken står improvisationen och leken i centrum, dansen för de äldre eleverna däremot innehåller fler moment av direkt teknikutläring där läraren visar och eleverna följer. Inom teaterundervisningen används i hög utsträckning improvisation som arbetsmetod, även vid de lektioner då man arbetar med manus. Inom grupperna finns gott om möjligheter att utveckla gruppdynamik och samarbete, och vid de lektioner som observerats har läraren balanserat väl mellan individens och gruppens behov. Flera lärare har vid intervjuer betonat vikten av öppna möjligheter för eleverna att utveckla sin egen kreativitet: ”det konstnärliga skapandet blir kraften som för vidare”, som en lärare sa.

Lärarna verkade väl förberedda inför sitt lektionstillfälle. Lokalerna är iordningställda, utrustning och material på plats, och alla lektioner börjar och slutar på utsatt tid. Vi såg vid våra observationer exempel på olika undervisningsstilar. I en del fall, framstår läraren som en förebild och visar tydligt hur rörelserna ska genomföras, medan man inom annan undervisning har ett mer coachande förhållningssätt med elevens eget skapande i fokus. Alla lärarna vi observerade var tydliga i sin ledarroll. Vi uppfattade också ämneskompetensen som hög hos de allra flesta lärarna vi observerade. Det var roligt att se hur djupt imponerade eleverna var av sina lärare. Flera elever bad lärarna att visa speciella saker de var duktiga på bara för nöjet att se dem göra det. Det var tydligt att detta var en stor inspirationskälla för dem, och att det också hjälpte eleverna att formulera egna mål för sina ansträngningar.

I de flesta fall var undervisningssituationen vid observationerna gynnsam, några gånger kunde en öppen dörr störa fokus under lektionen. I vissa grupper finner man en stor åldersspridning, vilket kan tänkas påverka elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig undervisningen. Det framkom dock vid intervjuer att det finns exempel på att lärare har tagit initiativ till att flytta elever till grupper där de passar bättre in.

På NDT väljer danseleverna en kurs i en viss dansstil, till exempel balett eller barnstuff. Fokus ligger då på just den dansstilen, väljer man exempelvis balett så är det det man får. Inom streetdansen däremot erbjuds undervisning av olika stilar i samma kurs, både popping, locking, hip hop etc. Lärarna har en bred kompetens och därför möjlighet att röra sig fritt mellan de stilar som ingår i streetdanskulturen.

De elever som deltar i en av de uppvisningsgrupper som skolan bedriver har också möjlighet att lära sig och upptäcka flera olika dansstilar. Uppvisningsgrupper finns i tre nivåer, ”nybörjare”, ”fortsättning” och ”avancerad”. De är tillgängliga för alla elever som vill träna extra, inget urval görs alltså i form av auditions eller liknande. Grupperna tränar två gånger i veckan. Eleverna i uppvisningsgrupperna arbetar med egna koreografier, sätter ihop mindre föreställningar/uppvisningar och den avancerade uppvisningsgruppen arbetar också mot olika företag, fest- och konferensarrangörer för att sälja sina dansshower. De pengar som grupperna tjänar går till extrakostnader för gästlärare och till dansläger som arrangeras under sommarlovet. Alla som vill kan anmäla sig till uppvisningsgrupperna, träna mera och bli delaktiga i ett halvprofessionellt sammanhang. Visserligen kan öppenheten också göra att grupperna ibland blir lite ojämnt kunskapsmässigt, men det man vinner i energi och delaktighet överskuggar detta. Inom teatern finns ingen motsvarighet till uppvisningsgrupperna. Teaterämnet är i relation till dansämnet mycket litet, undervisningen finns i huvudsak i lokaler i Saltsjö-Duvnäs en bra bit från resten av verksamheten. De elever som intervjuats har ingen särskild relation till NDT, för dem är det ”teatern” rätt och slätt. Från ledningens sida uttrycks en ambition att utveckla teaterverksamheten, bland annat via

utvecklingsgrupperna, men någon konkret plan för detta finns inte i verksamhetsplanen för 2011. Dock finns en stor satsning i lokalrevyn som har premiär i maj och detta är ett exempel på ett brett samarbete med andra aktörer.

Dokumentation av undervisningen sker då och då, främst genom filmning av dansundervisningen, och kan bestå i att en lärare filmar eleverna när de dansar en koreografi eller ”battlar”. Uppvisningar och föreställningar filmas och fotograferas också. På skolans hemsida finns filmer från dansläger och lektioner där man enkelt kan skapa sig en bild av skolans streetdansverksamhet.

Förutom inom uppvisningsgrupperna, som har återkommande föräldramöten, finns ingen organiserad form av kommunikation med föräldrar och elever. Däremot sker återkoppling löpande under terminerna för de mindre barnen och deras föräldrar. Ledarna för de yngre åldrarna har en otvungen och öppen kontakt med sina dansbarn och deras föräldrar, något som också har framkommit i flera intervjuer med föräldrar och lärare. Alla synpunkter som kommer fram till ledningen eller lärarna tas tillvara för att utveckla och förbättra verksamheten enligt ledningen och lärarna.

Dans- och teaterföreställningarna planeras och produceras av lärarna tillsammans med skolledningen samt med hjälp av ideella insatser. Alla elever som vill deltar i olika uppvisningar. Lärarna tar ansvar för att föreställningarna håller en god konstnärlig nivå. Vid dessa evenemang finns möjligheter till samarbete mellan lärare och grupper. De utåtriktade evenemang som alla barn i NDT kan delta i är välorganiserade och finns i både liten och stor skala. Även här finns en följsamhet gentemot elevernas önskemål och mognad.

NDT bedriver sin verksamhet på olika platser i Nacka. Huvuddelen av verksamheten bedrivs i Boo Folkets hus och i Dansstudion i Alphyddan. Boo Folkets Hus har en stor välkomnande entré med kafé och en intim lekhörna för de allra minsta. Där finns två stora salar med speglar där man bedriver dansverksamhet, en stor sal för teaterverksamhet samt en sal att använda som bildsal/scenografiateljé. Där finns också kontorsplatser för ledning och administration samt omklädningsrum. Elever och föräldrar är nöjda med lokalerna, framförallt uppskattas lekhörnan och kafét i Boo Folkets Hus av föräldrar som väntar på sina danslekarn tillsammans med mindre syskon. Vid våra observationer noterade vi att danssalarna i Boo Folkets Hus var väldigt svala och att golven, framförallt i den sal som kallas teatern var väl halt för de barn som dansade i strumpor eller ”balettskor”. Lärarna i Boo Folkets Hus hoppas också att en vanlig CD-spelare snart ska ersätta den ”tröga” dvd-spelare som nu används till musikanläggningen. Boo Folkets Hus är den enda av NDT:s lokaler som är anpassad för personer med rörelsehinder.

Dansstudion i Alphyddan är inrymd i en före detta gymnastiksal och består av en större och en mindre danssal med speglar, ett rejält tilltaget kapprum, ett fint kök med fikamöjligheter, och ett kontor för den administratör som finns på plats varje eftermiddag och kväll då undervisning bedrivs i lokalerna. Kaféet/köket i Alphyddan är uppskattat av både föräldrar, barn och lärare som äter mellanmål och umgås före och efter lektionerna. Lärarna är också till stor del nöjda med lokalerna, även om akustiken i den stora före detta gymnastiksalen i Alphyddan inte är den bästa. Danslärarna för de mindre barnen saknar också ett draperi att dra för speglarna, och möjlighet att täcka för förnrestren i Alphyddan, något som enligt lärarna har efterfrågats i flera år.

Teaterundervisningen i Duvnäs skola sker i ett mindre rum som inte är anpassat till teaterundervisning. Teaterläraren påpekade att hon tyckte att det var befriande med lokalens enkelhet och ansåg att det främjade undervisningen att vara långt borta från speglar och scen, även om det skulle vara härligt med en riktig dramasal, speciellt för de äldre barnen.

Bedömning i text

Undervisningen i NDT:s verksamhet präglas av värme och öppenhet, en vilja att eleverna på alla nivåer ska ha roligt, känna delaktighet och ges möjlighet till eget skapande. Man visar stor lyhördhet för

elevernas personliga uttryck och samtidigt används och framhålls gruppen på ett gynnsamt sätt som ett viktigt verktyg för lärande. Merparten av lärarna har utbildning och visar stor kompetens inom sitt ämne, men den pedagogiska kvalitén är ojämn. Gemensamma kursplaner och gemensamma pedagogiska plattformar saknas i dagsläget. Pedagogiska samtal förs inom vissa delar av verksamheten, men alla lärare är inte delaktiga i dessa. Man har metoder för att utvärdera verksamheten, och dessa tas till vara för att förbättra undervisningen. Kontakten med föräldrar beskrivs av ledningen som god, men det finns ingen organiserad form för fortlöpande kommunikation. För de elever som vill satsa lite mer inom dansen finns ”uppvisningsgrupperna”. Det finns också både större och mindre publika evenemang att delta i för de elever och grupper som vill varför möjligheterna att både utveckla sina färdigheter och visa dem framstår som goda. Lokalerna är i stort sett tillfredsställande. Sammantaget bedömer vi att NDT har en stark sida i det kreativa, konstnärliga skapandet. Dock finns utrymme för förbättringar, främst behövs strukturer för att säkra den pedagogiska kvalitén (kursplaner, pedagogiska samtal), och en form för återkoppling och utvärdering tillsammans med föräldrar och elever.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande	Tillfredsställande	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☒	☐

Elevernas inflytande och ansvar

Beskrivning

Boo folkets hus är en verksamhet som i hög utsträckning har skötts av ideella krafter. Den andan lever till viss del kvar. Vissa föräldrar hjälper till mycket och är väldigt intresserade, och det ideella arbetet välkomnas av skolan. Flera föräldrar vi talade med var upp vuxna i Orminge och hade en relation till Folkets hus som sträckte sig långt tillbaka i tiden. Detta har man tagit väl hand om inom NDT, bland annat genom många samarbeten med andra verksamheter. Det ideella inslaget påverkar eventuellt viljan att ta ansvar och vara delaktig på ett positivt sätt. Någon organiserad form av föräldra- eller elevinflytande har inte NDT, förutom att det i Alphyddan finns ett block där elever och föräldrar kan lämna förslag. Vid elevintervjuer sa de flesta elever att om de vill ändra på något så pratar de direkt med sin lärare. Deltar man i uppvisningsgrupperna krävs ett större engagemang av deltagarna och där kommer även föräldramöten och föräldrararbete med i bilden. Varje år ges eleverna och deras föräldrar möjlighet att utvärdera verksamheten via en enkät. Som verktyg för att bättre ta reda på de yngre barnens behov och vad de tycker om kurserna kommer, enligt ledningen, en bildenkät börja användas (gubbmodellen). Än så länge används enbart muntliga frågor till de yngre barnen.

Vid samtal med ledningen och lärarna uttrycks vikten av att bygga självkänsla genom dansen/teatern. Det ska vara roligt och lustfyllt att delta och utvecklas. Som en pedagog uttryckte sig om vad som är viktigt i arbetet med eleverna: ”när de blir närvarande”. Vid lektioner som observerats gjordes övningar som involverade alla elever, alla blev synliga och fick ta plats. En nyanställd pedagog sa sig inte känna till skolans gemensamma mål med undervisningen, men när hon själv gav sin syn på undervisningen, visade det sig stämma väl överens med skolans mål. ”Mina egna mål är att det ska vara roligt att dansa och att barnen ska vara med och skapa själva. Jag har tittat på beskrivningarna av kurserna, om vad som ska ingå i dansleken, och så har jag jobbat utifrån det. Vi har en utvecklingsgrupp för oss som jobbar med de yngre och det är bra för mig som är ny. Där kan jag få tips och råd om hur jag kan arbeta för att utveckla undervisningen.”

Föräldrar vi pratade med uttryckte sig mycket positivt om NDT. De tyckte att det är en väldigt bra skola, och att undervisningen sker på barnens villkor. ”Det är bra lärare här, hon har haft olika lärare men det

spelar ingen roll för de har lämnat över till varandra bra. Min dotter är lite blyg men det har alla hanterat väldigt fint och bra”.

Vid frågor till föräldrar angående föräldrarinflytande fick vi svaren att ”det inte har behövt hittills, det har inte varit en fråga än”. ”Inga problem har känts aktuella att ta upp, skolan skulle säkert lyssna”. ”Har kollat av att barnen tycker att det är kul och det är det som är viktigt”, som många uttryckte sig. En förälder upplevde att skolan var väldigt lyhörd och flexibel i fråga om vilken grupp hennes barn skulle gå i. ”Min dotter fick prova att börja i den här gruppen trots att hon egentligen är för liten. På det andra stället gick de inte ens med på att prova en annan grupp när vi klagade”. Föräldrar till de yngre barnen var fullt nöjda trots att de inte var speciellt insatta i verksamhetens helhet. Ingen efterfrågan fanns på ett vidare föräldrarinflytande. Att barnen var nöjda ansåg föräldrarna vara viktigast.

Under våra observationer upplevde vi att elevernas behov i de flesta fall stod i fokus. De hade oftast möjlighet att påverka verksamheten. Lärarna var öppna för att lyssna på elevernas önskemål. I undervisningssituationen kunde det exempelvis se ut så att teaterläraren har förberett och planerat lektionen. Eleverna får komma med förslag som ibland följs upp direkt, ibland på nästa lektion. Mycket av arbetet på lektionerna bygger på improvisationer. Varje övning är då en ram där eleverna får stort utrymme att själva improvisera och styra händelseutvecklingen, som exempel kan nämnas ”frysövningar”, som alla tycker om: en elev börjar spela en scen och de andra fyller på en efter en. Den elev som ”går in i scenen” bestämmer ett nytt scenario som alla andra spelar med i. Varje gång en elev tillkommer byts scenen. En improvisation kan sedan leda till en scen i en pjäs. Alla blir på så sätt delaktiga i en konstnärlig process. Ett annat exempel på elevinflytande gavs under en teaterlektion på Tjejverkstan, en verksamhet för tonårsflickor, som NDT har ett samarbete med. Där hade eleverna under ett antal lektioner provat olika roller i en klassisk pjäs, för att sedan slutgiltigt bestämma sig för vilken roll man ville ha. På elevernas eget initiativ blev det lottdragning om en åtråvärd roll, och detta accepterades av alla. Utfallet stöttades av alla, och ”vinnaren” gratulerades.

Vid de skapande danslektioner för yngre barn, som vi besökte, var undervisningen rolig, lekfull och seriös. Ledaren använde trummor, piano, sång och inspelad musik med fokus på rytm och kroppsuppfattning. Eleverna fick vara med och leda vid vissa övningar. Lektionerna hade ett väldigt bra pedagogiskt upplägg med mycket fantasi och lust. Barnen stod helt i fokus, deras reaktioner vävdes in på ett smidigt sätt i hela upplägget. Ett exempel på detta såg vi när ett barn slog sig och händelsen vävdes in i samvaron, alla blåste tillsammans på det onda.

Bedömning i text

På NDT står elevens önskemål i hög grad i fokus. Ledningen och lärarna uttrycker tydligt vikten av att eleven som individ blir synlig och tar plats, samt får vara med och styra. Eleverna har stor möjlighet att påverka sin progressionstakt. Det finns ingen gemensam form för elevinflytande, men en majoritet av eleverna uttrycker att de kan påverka undervisningen och visar stort förtroende för att läraren tar deras synpunkter på allvar. De föräldrar vi pratat med uppfattar att undervisningen sker på barnens villkor. De flesta lärare tar reda på elevernas mål vid terminsstart men det finns endast sporadisk uppföljning. Äldre elever ges större möjlighet till att ta ansvar för sitt lärande och verksamhetens utformning. Utifrån vårt samlade intryck bedömer vi att eleverna ges möjlighet till stort inflytande men att det saknas en struktur för exempelvis uppföljning. Man har i lärargruppen påbörjat en diskussion om hur man skall arbeta med elevinflytande och ansvar men ännu råder ingen samsyn.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande 1,0	Tillfredsställande 2,0	God kvalitet 3,0	Mycket god kvalitet 4,0
☐	☐	☒	☐

Styrning och ledning

Beskrivning

NDT har under det senaste året, i och med en ny ledning, tagit fram ledord som ska vara betecknande för verksamheten: *mod, passion och kvalité*. Dessa utgör, jämte verksamhetsplanen, en riktning som ledningen tagit ut och som håller på att förankras bland personal och elever. I verksamhetsberättelsen för 2010 kan man se en stark vilja att utvärdera och utveckla verksamheten. Man har, bredvid kommunens utvärderings- och kvalitetsmätninginstrument (kommunens kundundersökning, Våga visa), egna utvärderingar av verksamheten.

På flera sätt har den nya ledningsstrukturen medfört ett paradigmskifte. Den nuvarande ledningen uppfattas av personalen som strukturerad, tydlig och närvarande. Eftersom chefen rekryterats från annat håll än dansens har det parallellt med omstrukturering också pågått en nyorienteringsprocess för chefen, vilket flera i personalgruppen uttryckt sig positivt om. Man upplever att verksamheten definierats, benämnts och utvecklats på ett prestigelöst och förutsättningslöst sätt. Mot bakgrund av att ledningen är tämligen ny och att fokus enligt verksamhetsberättelsen legat på att etablera ett varumärke och att arbeta fram policydokument kan man i intervjuer med personalen se en önskan att fördjupa de pedagogiska och konstnärliga ambitionerna ytterligare. Några av lärarna uttrycker lätt oro inför den konstnärliga ambitionsnivån och brist på fördjupning och problematisering av det pedagogiska arbetet, men har samtidigt förhoppningar inför arbetet i utvecklingsgrupperna.

När det gäller lärarnas utbildningsnivå uppvisar NDT en viss ojämnhet. Många har en omfattande utbildning både på det pedagogiska och det konstnärliga området, det gäller främst de som jobbat länge inom verksamheten. Där återfinns också lärare med mycket erfarenhet men inte så mycket utbildning. Bland de yngre och mer nyligen anställda är utbildningsnivån och undervisningserfarenheten lägre. Det finns en ambition, både hos ledningen och bland ledarna, att utveckla och höja kompetensen. Dessa ambitioner går dels ut på att via utvecklingsgrupperna ge lärarna möjlighet att dela kunskaper och erfarenheter, dels att erbjuda handledning, fortbildning och kompetensutveckling genom externa samarbetspartners, som t ex SMI. Ledningen framhåller att det finns kvalitéer i att unga personer undervisar i dans, inte minst i de fall där det handlar om dansformer som är starkt relaterad till ungdomskultur – det måste kännas aktuellt annars blir det ointressant för eleverna.

Vid intervjuer ger lärarna ganska skilda bilder av fortbildningsmöjligheter. Några tycker att det behövs mer, medan andra menar att det erbjuds i tillfredställande omfattning. Några påpekar också att den fortbildning som erbjudits inte fullföljts av alla lärare vilket antogs bero på att många av lärarna jobbade så pass lite att de inte var motiverade att delta. Flera lärare har uppfattningen att det är upp till dem själva att komma med önskemål – ledningen är öppen för förslag och har en ambition att vara tillmötesgående.

Det finns flera samarbeten och grupper som driver större projekt, exempelvis Barnkarnevalen i Orminge. Ändå är det flera av lärarna som beskriver sin arbetssituation som lite ensam. Det var vid intervjuer svårt att skönja en ”vi-känsla” i personalgruppen. Eftersom verksamheten finns på flera olika ställen och därför är ganska svår att överblicka kan detta vara en del av förklaringen till att flera lärare menar att de inte riktigt vet vilka andra lärare och grupper som finns i verksamheten. Dessutom tjänstgör de flesta lärare i ganska liten omfattning, en del har endast en grupp i veckan. Sammantaget försvårar detta antagligen om man skulle vilja slussa någon elev vidare till någon annan nivå eller kurs, men är något som utvecklingsgruppernas arbete i förlängningen skulle kunna påverka.

Bedömning i text

Den omdaning som NDT genomgått det senaste året förefaller ha gjort verksamheten strukturerad och konkurrenskraftig. Tydliga mål och policydokument ligger till grund för verksamhetsplanen och man har verktyg för utvärdering. Vid intervjuer uppvisar personalen stort förtroende för ledningens goda vilja och

kompetens. Med den ledning och personalgrupp som NDT har idag har man alla möjligheter att uppfylla de mål man vill nå genom ledorden ”Mod, passion, kvalitet”. Spännvidden mellan de välutbildade, erfarna ledarna och de yngre skapar en stor spelplan där de flesta danssugna barn, oavsett individuella förutsättningar och mål, kan hitta en passande verksamhet. Den ganska komplexa och geografiskt sett utspridda verksamheten gör det dock svårt för personalgruppen att hitta en gemensam plattform för sitt arbete. Det saknas i dagsläget fungerande forum där ledarna kan lära känna varandra och dela sina kunskaper och erfarenheter med varandra. De utvecklingsgrupper som just startats kan mycket väl fylla det behovet om man från ledningens håll lyckas väcka intresse och engagemang för detta. Den något ojämna utbildningsnivån i personalgruppen kan äventyra ambitionen att erbjuda en jämn och god kvalitet, men resurserna för att åtgärda detta finns redan inom verksamheten. Sammantaget är NDT en verksamhet med stora resurser och möjligheter och ett pågående utvecklingsarbete. Ambitionsnivån och kompetensen i ledningen är hög.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande 1,0	Tillfredsställande 2,0	God kvalitet 3,0	Mycket god kvalitet 4,0
		x	

Starka sidor

Hög kompetens hos många lärare.(sida 7, 9)

Stort engagemang i personalgruppen.(sida 7, 9)

Tydlig, målmedveten och strukturerad ledning. (sida 11)

Goda samarbeten med andra aktörer, vilket bland annat skapar naturliga möten mellan gamla och unga. (sida 8,14)

Ändamålsenliga lokaler, som även fungerar som träffpunkter. (sida 8, 9)

Förbättringsområden

Utveckla det pedagogiska samtalet mellan lärarna. (sida 10, 11,)

Öka förutsättningarna för personer med funktionsnedsättning att delta i verksamheten. (sida 5)

Skapa strukturer för elevinflytande. (sida 8)

Skapa gemensamma kursplaner/plattformar som utgångspunkt i undervisningen. (sida 7)

Fortsatt arbete för att utjämna könsfördelningen i verksamheten. (sida 5)

Sammanfattande slutsats om enheten

Nacka Dans & Teater framstår som en väl fungerande verksamhet. Den utgör i dag ett tak för en mängd olika verksamheter, varav kulturskoleleden är en. Detta ställer stora krav på förmågan till samverkan, vilket enligt vår bedömning fungerar bra. I den stora floran av verksamheter i Boo Folkets hus blir kulturskoleverksamheten en del i ett större sammanhang. Det finns gott om tillfällen för människor med olika bakgrund och ålder att mötas. NDT har också en uttalad ambition att, utöver den konstnärliga verksamheten, vara en social mötesplats för sina deltagare. I verksamheten finns engagerade lärare som byggt upp sin undervisning under en längre tid, och de utgör en stor resurs som skulle kunna utveckla verksamheten ytterligare. Det finns även relativt nyanställda lärare med mindre erfarenhet av undervisningen men med gedigna ämneskunskaper. Den nya ledningen har under det gångna året satsat på att etablera NDT som varumärke och utveckla profilen. Skolans ledord ”mod, passion och kvalitet” betecknar väl verksamheten idag. Det har gjorts modiga och omfattande omstruktureringar i lednings- och organisationssammanhang. Skolan genomsyras av en stor passion och engagemang i alla led. När det gäller den pedagogiska kvaliteten i undervisningen har vi sett ojämnheter, men ledningens ambition med utvecklingsgruppen verkar vara en fruktbar väg att gå. Arbete för att bygga upp verksamhetens inre strukturer, som kursplaner, pedagogiska samtal, former för elevinflytande och fortlöpande kompetensutveckling, är i full gång. Som en danspedagog uttryckte det: ”processer måste få ta tid”.

Referenser

Nacka Dans & Teater verksamhetsplan 2011, av Nacka Dans & Teater, datum saknas

Årsberättelse Nacka Dans & Teater 2010, av Nacka Dans & Teater, datum saknas

Organisationsplan Föreningen Dansstudion och Boo Folkets Hus, datum saknas

Flyer: Härmed bjuds du in att delta i Boos lokalrevy, av Nacka Dans & Teater, 13 mars 2011, arbetsmaterial

www.nackadansoteater.se mars 2011

7

[1] SKALA :

- **4.0 MYCKET GOD KVALITET** – verksamheten uppvisar mycket goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt på de punkter som tas upp i metodboken.
- **3.0 GOD KVALITET** – verksamheten har i huvudsak god och jämn kvalitet med vissa förbättringsområden .
- **2.0 TILLFREDSSTÄLLANDE** – verksamheten är i huvudsak tillfredsställande men har varierande kvalitet och/eller vissa brister.
- **1.0 EJ TILLFREDSSTÄLLANDE** – verksamheten är utifrån metodbokens punkter inte tillfredsställande.

Rektors kommentar till rapporten

Vi är tacksamma och glada över den respekt och det engagemang som observatörerna visat under samtal och möten med elever, pedagoger och föräldrar. För att göra observationen så heltäckande som möjligt har vi försökt att bistå observatörerna med allt tänkbart material som har efterfrågats. Det som observatörerna inte fick se var den fantastiska uppvisningen som alltid genomförs i slutet av vårterminerna då ca 800 barn står på scenen och framför ett sprakande uppträdande med kostymer och koreografi. Nyhet för i år var att Nacka Dans & Teaters uppvisningsgrupper om ca 100 ungdomar levererade en egen föreställning på 60 minuter ”Welcome to the djungle” och fyllde Nacka Aula.

Skolans Street Jams och Battles lyckades observatörerna inte heller se men det finns en del material på video på vår hemsida www.nackadansoteater.se för den som är nyfiken. Repetitionerna inför Boos lokalrevy som hade sin urpremiär under vårens Karneval i Orminge hanns inte heller med vid observationerna. Mycket av vår verksamhet sker också ute i Nackas skolor vilket omnämns men inte bedömts av observatörerna i någon högre grad. Detta arbete ser vi som vår främsta utvecklingsbas då vi på detta sätt får ett brett och rikt kontaktnät med alla Nackas barn och ungdomar.

Vi vet att kulturskolans kurser och verksamhet har stor betydelse för många barn och ungdomar i Nacka. Vi vill därför sträva efter ett så brett utbud som möjligt och kunna erbjuda gratis öppen dansträning samt kostnadsfria teaterföreställningar och danstävlingar för att nå ut till alla oavsett ekonomiska förutsättningar.

Vi välkomnar verkligen Nacka kommuns initiativ till ”Våga Visas” kvalitetsgranskning då alla i personalen upplever att granskningen genomförts på ett professionellt sätt. Bedömningarna och kommentarerna är viktiga verktyg för skolans fortsatta kvalitetsarbete. Vi strävar hela tiden efter att ytterligare öka vår utbildningsnivå och säkerställa kvalitén för framtiden. För oss står individens behov och utveckling i centrum. Våra ledare och pedagoger skall vara duktiga ämnesdidaktiker samt goda kommunikatörer och inspiratörer och det är viktigt att de utanför arbetet i Nacka Dans & Teater praktiserar sin profession som dansare och skådespelare. Vår gemensamma omvärldsanalys ska alltid vara god och ambitionerna är att noga följa utvecklingen inom våra specifika kulturområden och inom den pedagogiska forskningen med stort intresse.

Filippa Eneroth
Chef och teamledare
Nacka Dans och Teater